

[Justitsministeren.]

på, at sagen skulle standses og tiltale frafaldes på et tidspunkt, da man måtte forudse, at rigsadvokaten ikke kendte noget til sagen".

Jeg skal afstå fra forsøg på at finde noget parlamentarisk udtryk til karakterisering af en argumentation af den art, men overlade til de ærede medlemmer at dømme om, hvorvidt det er det ærede medlem eller det er mig, der har ladet det skorte på vederhæftighed.

Skønt der ikke i det, som har kunnet blive mig bekendt, har været blot skygge af antydning af, at rigsadvokaten skulle have øvet noget pres på statsadvokat Roepstorff, har jeg fundet det rigtigt at spørge statsadvokaten. Hans svar foreligger i en skrivelse af 29. oktober 1948. Jeg beder om den højtærede formands tilladelse til, at jeg læser den op. Statsadvokaten skriver:

„Justitsministeriet har dags dato anmodet mig om en udtalelse angående forelæggelsen af sagen mod firmaet Wright, Thomsen & Kier.

Foranlediget heraf skal jeg udtale, at jeg kort tid efter, at jeg overtog ledelsen af 2. ekstraordinære statsadvokatur, fik meddelelse, såvidt jeg husker fra fuldmægtig Jørgen Andreasen, som var ansat som fuldmægtig hos rigsadvokaten og halvdagssekretær i 2. ekstraordinære, om, at nævnte sag skulle forelægges for rigsadvokaten omgående. Da jeg meddelte, at jeg jo var helt ny i embedet og ikke kendte noget som helst til sagen, og at jeg, hvis jeg skulle afgive en indstilling angående tiltalespørgsmålet, måtte have nogen tid til at sætte mig ind i sagen, sagde fuldmægtig Andreasen enten straks eller kort efter, at sagen i så fald skulle sendes op uden indstilling. Jeg skrev da straks en skrivelse, hvori jeg uden kommentarer fremsendte sagen til rigsadvokaten.

Som nævnt tror jeg ikke, at jeg har talt med andre fra rigsadvokaturen end fuldmægtig Andreasen om sagen, men det husker jeg ikke aldeles bestemt nu.

At anmodningen fra rigsadvokaturen kun gik ud på, at jeg skulle sende sagen op uden indstilling, og at der ikke har været ytret ønske eller givet henstilling om, at jeg skulle afgive en bestemt indstilling angående tiltalespørgsmålet, er selvfølgeligt.“

Sådan er sandheden — hvordan karakteriserer man det ærede medlems påstand: at rigsadvokaten gav statsadvokaten ordre

om, hvad han skulle skrive i indstillingen, gav ordre til at indstille tiltalefrafald?

Jeg gjorde den 21. oktober det høje ting bekendt med rigsadvokatens indstilling. Som man vil have bemærket, behandler indstillingen de forskellige utilbørligheds-momenter, som har været fremdraget af det ærede medlem hr. Aksel Larsen, anlæg af flyvepladser og bygning af bunkers og kanonsteder flere steder i Jylland og på Bornholm, indledningen af samarbejdet med tyskerne og overpriserne. Den omstændighed, at disse forhold således har været behandlet af anklagemyndigheden og justitsministeriet i forbindelse med, at den politimæssige efterforskning i det store og hele var afsluttet inden den 13. september 1946, har gjort det umuligt for mig at foretage andet i sagen end det, jeg har gjort. Jeg har tidligere gjort rede for den juridiske begrundelse for mit standpunkt, og det at det ærede medlem hr. Aksel Larsen har draget rigtigheden af mit juridiske ræsonnement i tvivl, kan ikke gøre noget dybere indtryk på mig, men jeg skal dog kort resumere min tankegang vedrørende dette punkt.

Det ærede medlem hr. Aksel Larsen udtalte, som det fremgår af folketings-tidende spalte 281:

„Det er ikke tilfredsstillende med forskellige revisionsudvalg, det, der er brug for, er en politimæssig efterforskning ledet af en beskikket anklager eller statsadvokat, som ikke på nogen måde er afhængig af rigsadvokaturen.“

Det ærede medlem ønskede altså en politimæssig efterforskning. Jeg havde forinden, som det fremgår af folketingstidende spalte 269, gjort rede for den gældende teori, idet jeg først omtalte, at reglen i retsplejelovens § 975 ifølge teori og højesteretspraksis også finder anvendelse, hvor en sag er sluttet uden at have været behandlet i retten, i hvert fald når der er givet sigtede meddelelse om, at forfølgningen er standset. Derefter sagde jeg:

„det antages dog i teorien — hvad der vel også er en selvfølge —, at ny udenretlig efterforskning vil kunne finde sted, når der foreligger særlige holdepunkter for, at der derigennem kan tilvejebringes de nye beviser af vægt, som nævnes i retsplejelovens § 975.“

Mine udtalelser her stemmer ganske med de udtalelser, som det ærede medlem hr. Aksel Larsen fremkom med under debatten her i salen den 29. oktober — folketingstidende spalte 617. Der er dog den forskel, at det ærede medlem ikke omtalte — det står nemlig ikke